

NÉPSZABADSÁG

COMPUTER

T E C H N I K A

VI. évfolyam, 8. szám Informatikai magazin 1999. március 16.

LG Tel.: 455-6060
http://www.lgcmk.com

www.comptech.hu

Mobilok felsőfokon

8-9. oldal

Van olyan szín, amiről képes lenne lemondani a nyomtatási sebesség kedvéért? Felelesleges. Válassza az EPSON-t!

EPSON Stylus COLOR 440
Felbontás: 720x720 dpi
Sebesség: fekete-fehér: 42.5 lap/perc
Fényképfelbontású nyomtatás
45.900 + ÁFA
24.800 + ÁFA

EPSON Stylus COLOR 640
Felbontás: 1440x720 dpi
Sebesség: fekete-fehér: 53.5 lap/perc
Fényképfelbontású nyomtatás
52.900 + ÁFA
28.800 + ÁFA

EPSON Stylus COLOR 740
1440x720 dpi már normál papíron
Sebesség: fekete-fehér: 616 lap/perc
Professzionális színek
71.900 + ÁFA
38.800 + ÁFA

EPSON®

Kizárólagos importőr: **T & DE**
Fax: (06) (23) 417 310
E-mail: info@tandep.com / info@tandep.com
Keresse az üzletekben!

Q

Minden
csoda három
napig tart?

Nem feltétlenül, ha az ember jól megnézi, kit is választ. Nem csoda, hogy akik hosszú távú kapcsolatra vágnak és hű, megbízható társat keresnek a számítástechnikában, legtöbbször a Compaq mellett döntenek. Ráadásul az „esküvő” költségei is a lehető legkedvezőbbek.

ARMADA 1500C

369 500.-

Intel® Pentium® processzor MMX™ technológiával, 266 MHz, 32 MB SDRAM, 4.0 GB merevlemez, 12.1" CSTN (SVGA) képernyő, 1.44 MB floppy, beépített 24x CD-ROM, NiMH akkumulátor, AC adapter, Compaq Touchpad egér, Windows 95, sztereó multimédia ki- és bemenetek.

DESKPRO EP 400

172 900.-

Intel® Celeron™ processzor, 400 MHz, 128 KB cache, 4.3 GB Ultra ATA HDD, 32 MB RAM, Matrox MGA G100 AGP 4 MB SGRAM, 3.5" 1.44 MB FDD, 2 USB port, toronytá alakítható ház. A konfiguráció monitort nem tartalmaz.

PROLIANT 400

329 000.-

Intel® Pentium® II processzor, 360 MHz, 512 KB L2 Cache, 64 MB 100 MHz ECCSDRAM DIMM Memória, 4.3 GB (max 27.3 GB) HDD, 10/100 Mbps Ethernet kontrollér, 3.5" 1.44 MB FDD, 32x CD-ROM (IDE), Compaq SmartStart, Compaq Insight Manager.

PROLIANT 800

449 900.-

Mbps Ethernet kontrollér, 3.5" 1.44 MB FDD, Insight Manager.

Intel® Pentium® II processzor, 400 MHz, 512 KB L2 Cache, 64 MB 100 MHz ECC SDRAM DIMM Memória, 4 db nem Hot-Swap diszkhely, 2 PCI és 4 PCI/ISA szabad bővíthető, 10/100

Intel® Pentium® II processzor, 400 MHz, 512 KB L2 Cache, 64 MB 100 MHz ECC SDRAM DIMM Memória, 5 db Hot-Swap diszkhely, dual Wide-Ultra SCSI-3 kontrollér, 10/100 Mbps

Ethernet kontrollér, 2 PCI és 4 PCI/ISA szabad bővíthető, 24X CD-ROM (IDE), Compaq SmartStart.

PROLIANT 1600

535 000.-

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák.

COMPAQ Legjobb válasz.

www.compaq.hu

Ingyenes információ: 06-80-COMPAQ (266-727, 206-720)

Ár: 149,- az Intel Inside emblémát és a Pentium logót tartalmazó csomagban, a Celeron és az MMX az Intel Corporation védjegye.

DDB

Közgazdász hallgatók és a jövő üzlete

Több mint ötven nemzetközi cég, 16 európai egyetem és üzleti iskola szervezte, a Community of European Management Schools (CEMS) Budapesten rendezte meg nemzetközi konferenciáját. Az idei CMS-t a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatói szervezik március 17. és 20. között, s a rendezvényen előadnak majd Chikán Attila gazdasági miniszter, Surányi György, a Magyar Nemzeti Bank elnöke és Michael Lake, az EU magyarországi nagykövete is. A konferencia eddig minden évben lehetőséget teremtett a diákok és az üzleti élet szereplőinek találkozására, s több alkalommal – így a most is – firtatták a jövő kereskedelmének, az e-businessnek a távlatait. A konferencia fő témája egyébként a „Munkaerő az Európai Unió többérből”.

Pénzügy Oracle8-on

Az Oracle Corporation és a SunSystems közös sajtótájékoztatón jelentette be, hogy a SunSystems ügyviteli szoftvercsomag mostantól WindowsNT alatt futó Oracle8 adatbáziskezelő is futtatható. A SunSystems ügyviteli szoftvert (könyvelés, eszköznyilvántartás, beszerzés, értékesítés, stb.) főként középvállalatok és -szervezetek számára ajánlják. Magyar fordítását az Intersoft Hungary Kft. végezte el, s Magyarországon több mint 150 vállalatnál használják. – A közepes méretű cégek is igénylik a színvonalas pénzügyi rendszert, amely megfelel és követi mind a nemzetközi, mind a hazai számviteli- és adótörvényeket – hangzott el a sajtótájékoztatón.

Lányai lettek a leánynak

A Matáv két évvel ezelőtt hozta létre leányvállalatát, a Matávcom-ot, amely a hálózat belüli kommunikációs megoldásokban, így az alközpontok kiépítésben szerzett nevet magának. Felismerve, hogy a telekommunikáció mind jobban összekapcsolódik a számítástechnikával, a Matávcom integrált, teljes körű szolgáltatást igyekszik biztosítani ügyfeleinek. Ennek jegyében vásárolta meg az X-BYTE Kft.-t és a BCN Kft.-t. Az előbbi a strukturált hálózatok kiépítésében szerzett sok tapasztalatot, utóbbi speciális informatikai megoldásokra, például video-konferenciák szervezésére képes. Egyesítve erőiket így megfelelnek a jövő század intelligens kommunikációs megoldásokkal működő irodái igényeinek, ahol a mai értelemben vett telefonok helyét a kombinált számítógép-telefon veszi át. A cégakvizíció érdekessége, hogy az X-BYTE és a BCN is leányvállalatként működik tovább az idősebb „leány”, a Matávcom társaságában.

Új tesztközpont

Az IBM negyedik európai Alkalmazás Teszt Központja március 10-én nyílt meg Budapesten. Az IBM Solution Partnership Center hardverein, hálózati eszközein díjtalanul tesztelhetik termékeiket a magyarországi szoftverfejlesztők és független szoftverszállítók. A központ ezzel kívánja támogatni az IBM technológia és platform használatát, felgyorsítandó a legújabb IBM Netfinity szervereken bevizsgált alkalmazások piacra kerülését. A Netfinity ServerProven Program tesztelésével csökken az integráció kockázata, egyszerűsödik az üzembe helyezés, ráadásul külön beruházások nélkül. A programban résztvevő fejlesztők termékeiken használhatják a bevizsgálást igazoló „IBM Netfinity ServerProven” jelzést.

Pszichológiai hatásokról

A III. Budapesti Pszichológus Napokat március 18–20-áig rendezik az Almássy Térsi Szabadidőközpontban. A második napon, március 19-én délelőtt kerekasztal-beszélgetést tartanak „A számítógép és az internet túlzott használatának pszichológiai hatásai” címmel. A beszélgetésen részt vesz többek között Demeter Tamás az MTA Filozófiai Intézetétől, Pléh Csaba a JATE Pszichológiai tanszékéről és Tarr Dániel kulturális antropológus. A vitát Nyíró András, az Internetto főszerkesztője vezeti.

Viribus unitis

Nem múlik el nap cégfelvásárlási hír nélkül. A nagy hullám a Rolitron Optorans általi felvásárlásával indult el, és az ebből létrejött Synergion lendületesen folytatta a kisebb vállalkozások bekebelezését. De céget vet tavaly a Compaq Magyarországra, új tulajdonosa lett több nagy internet-szolgáltatónak, és a legújabb akvizícióról e soroktól balra olvashatnak.

Teljesen világos, hogy ezeket a „há-zasságokat” nem a szerelem, hanem a pénz, pontosabban a tőke motíválja. Napjainkra az informatika, és ezen belül is a távközlés olyan tőkeigényessé vált, hogy csak a legnagyobbak tudnak talpon maradni. Ráadásul a vevők egyre többféle szolgáltatásra tartanak igényt és szeretik, ha ez egyetlen partnerőtől kapják meg. Ha pedig valamilyen hiányzik a palettáról, olcsóbb megvenni a szakembereket és a tudást, mint nulláról létrehozni. Viribus unitis, vagyis egyesült erővel áttűnő lehet a siker.

Jó ez nekünk? A kérdés jogos, de nincs értelme. A történelem során a nagy halak mindig megették a kicsiket, és ez a jövőben sem lesz másként. Mi, felhasználók nem tehetünk mást, mint hogy alkalmazkodunk a helyzethez és megpróbáljuk kihasználni az egy kézbe összpontosult nagyobb tőke és tudás előnyeit. És közben vigyázunk, nehogy legközelebb mi kerüljünk az étlapra.

Lányai László

COMPUTER TECHNIKA

A Népszabadság informatikai magazinja
Internet: <http://www.comptech.hu>

webdesign: Guards Rt.

Lapaláptó: PersonArt Kft.

Szerkesztő bizottság elnöke:

Lányai László

Felölös szerkesztő: Selezst Ferenc

Szerkesztő:

Jávorszky Béla Szilárd, Tóth Irbolya

Főmunkatárs: Klátly István

Munkatársak: Dujcsik Mariann,

Filóp Norbert, Gecse Mariann,

Szabo Gabriella

Címlap: Lovszky Béla

Kiadja a Népszabadság Részvénytársaság

Felölös kiadó:

Lengyel L. László, vezérigazgató

Szerkesztőség és reklámiroda:

PersonArt Kommunikációs Ügynökség

1141 Budapest, Komocsy utca 5-7.

Kereskedelmi igazgató: Szamodó Róza

Hirdetési igazgató: Gyuráki Attila

1141 Budapest, Komocsy utca 5-7.

Telefon: 469-30-30, Telefax: 469-30-40

e-Mail: comptech@comptech.hu

CompuServe: 100324.654

Tördelés, tipográfia: PersonArt

Nyomás: Révai Nyomda Kft.

ISSN 1418-2432

Szárnyaló Linux

(The New York Times/CNET) A március elején megtartott első Linux világkonferenciát követően még inkább elszaporodtak az ingyenes operációs rendszerrel kapcsolatos hírek: a szoftver egy változatát támogatással áruroló Red Hat Software bejelentette, hogy az IBM, a Compaq és az Oracle kisebbségi részesedést vásároltak a cégben. A befektetések részleteit nem hozták nyilvánosságra; a kereskedelmi Linux-piacon vezető helyet betöltő Red Hatben egyébként már eddig is rendelkezett kisebbségi részesedéssel az Intel, a Netscape Communications és az Oracle. A konferencián számos bejelentés született: így többek között a Red Hat egy új linuxos weboldalt nyitott, továbbá bemutatták a volt Gnome 1.0-ás verzióját, amely a Free Software Foundation által fejlesztett felhasználóbarát kezelőfelületet a Linuxhoz. A Gnome interfészhez szövegszerkesztő, táblázat- és adatbázis-kezelő, bemutatókésztő, böngésző és levelezőprogram is tartozik.

Átalakul a Sony

(MTI) A Sony Corp. nagyszabású szerkezeti átalakítást tervez vázolt fel múlt kedden, amely során 10 százalékos létszámszökkenést hajt végre. A 170 ezer főt foglalkoztató vállalat 17 ezer állást szüntet meg 2003-ig. A létszámszökkenést a tervek szerint a felvételek leállításával éri el, és a cég 70 külföldön lévő gyártótelepét 55 egységre alakítják át 2002-ben, a 2003. március végéig tartó pénzügyi év során. A Sony az idén az átalakítások ellenére is nyereséges marad. A japán elekt-

Tévé, telefon, net – egy kábeltől

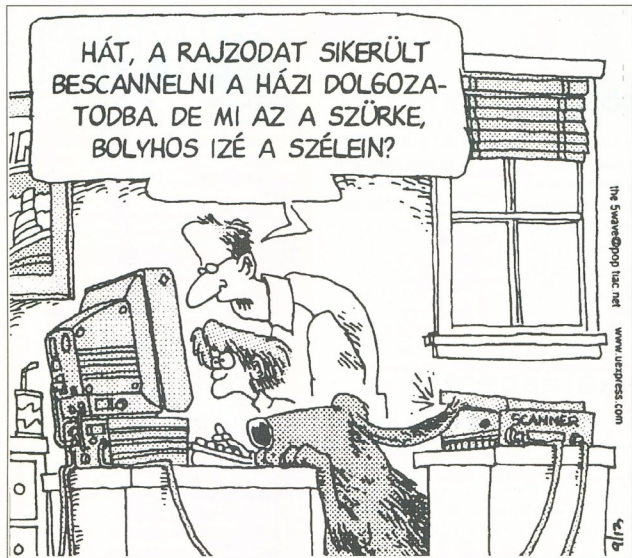
ronikai vállalat teljesen saját ellenőrzése alá von három – jelenleg 70 százalékban a Sony tulajdonában lévő – céget, köztük a Sony Music Entertainment Inc.-et, a népszerű Playstation videojátékok gyártóját. A társaság a jövőben elsősorban három területre – a háztartási elektronikai gyártmányok, a telefonía és a távközlés, illetve a félvezetők és más részegységek gyártására – koncentrál majd. A Sony átalakítási tervét kedvezően fogadta az üzleti világ: a bejelentést követően a cég részvényei jelentős mértékben emelkedtek a tókiói tőzsdén.

(The New York Times) A US West Corporation and Network Computer Inc. (az Oracle leányvállalata) megkezdte AT-TV nevű szolgáltatását. Az AT-TV egyesíti a tévét, a telefon, valamint az internetszolgáltatást, lehetővé teszi, hogy az előfizető a tévékábelen keresztül telefonáljon. Jeffrey Kagan elemző szerint: Nem kell többé felállnod a kanapéról. Az elemzők szerint elérkezett a különböző technológiák régen várt egyesítése, amit az amerikaiak tárt karokkal fogadnak. Eközben az Open Service Gateway Specification nevű Java-szövetség a Java-alapú intelligens berendezések (a számítógéptől a mobil telefonon keresztül a mosós és hűtőgépig) összekötése szabványainak kidolgozásán fáradozik. A szövetséghez tartozik az IBM, a Sun, a Motorola, a Lucent, az Alcatel, a Cable & Wireless, az Enron, az Ericsson, a Network Computer, a Nortel, az Oracle, a Royal Philips Electronics, a Sybase és a Toshiba.

Osztódik a Hewlett-Packard

(Los Angeles Times/Reuters) A Hewlett-Packard megszilárdítja központi számítógép-, nyomtató- és szoftverüzletét, és önállósítja orvosi műszereket és teljesítménymérő berendezéseket gyártó részlegét. A bevételket névze a HP a világ negyedik legnagyobb számítógépgyártója, de nyereségük az 1998-asohz képest csökkent. Piaci értékük sem emelkedett olyan mértékben, mint versenytársaiké, részben azért, mert lassan reagáltak

HÁT, A RAJZODAT SIKERÜLT
BESCANNELNI A HÁZI DOLGOZATODBA. DE MI AZ A SZÜRKE,
BOLYHOS ÍZÉ A SZÉLEIN?

a Dell és a Compaq által alkalmazott közvetlen eladási stratégiára. Az egyelőre névtelen új céget összeel tőzsdére viszi az anyacég, és részvényeinek 15 százalékát eladja. Az átszervezés célja, hogy a kisebb egységek jobban tudjanak alkalmazkodni a változásokhoz és a piac igényeihez. A hír hallatára a cég részvényeinek ára emelkedett.

A UPC Pozsonyban is terjeszkedik

(MTI) A United Pan-Europe Communications (UPC) és a Siemens Austria közötti tárgyalások eredményeként az amsterdami székhelyű, széles sávú telekommunikációs szolgáltatásokat nyújtó UPC megvásárolta a Siemensnek a pozsonyi kábeltelevíziós társaságban (SKT) meglévő 95,63 százalékos tulajdonrészét. A tulajdonrész értéke mintegy 37 millió euró (41 millió dollár), mellyel a UPC a cég irányításának jogát is megszerezte. Az SKT a Szlovák Köztársaság legnagyobb kábeltelevíziós szolgáltatója, mintegy 156 ezer előfizetővel a fővárosban és annak környékén. A UPC-nek már eddig is volt érdekeltsége Szlovákia több városában, 25 ezer előfizetővel. A UPC többségi tulajdonosa, az United International Holdings (UIH) a világ egyik vezető telekommunikációs szolgáltatója, amely 20 országban 4,4 millió kábeltelevíziós, több mint 100 ezer telefonos és több mint 13 ezer internetes háztartás ellátásáról gondoskodik. A Kábelkom és a Kábeltel tavalyi összeolvadásából létrejött UPC Magyarország jelenleg mintegy 450 előfizetőnek kínál kábeltelevíziós szolgáltatást.

A mobil telefon minden baj forrása?

(MTI) Korábban azt feltételezték, hogy agydagánatot okozhat, manapság azzal gyanúsítják, hogy használóit emlékezetvesztéssel sújthatja a mobiltelefon. A bristoli királyi kórház orvosai kimutatták, hogy a maroktelefon felboríthatja az agynak azon részét, amely az emlékezetet, a felfogóképességet irányítja. Kísérletükbe 36 önkéntest vontak be, és fejüket akkora mikrohullámú sugárzásnak tették ki, amekkorát a legtöbb maroktelefon kibocsát felirányítható beszélgetés során. Utána valamennyi személyrel egyszerű pszichológiai tesztek végeztek, hogy felmérjék az agy működését és az emlékezőképességet. Azok, akiket nem ért sugárzás, sokkal jobban teljesítettek a feladatokon, mint akik „telefonáltak”. A kutatók szerint a mikrohullámú sugárzás az észlelőképességre, a memóriára és a koncentrációképességre van negatív hatással. Eközben a rádiótelefonokkal elárasztott Japánban egyre több közúti balesetet okoz a „telefonistiz”. A vezetés közben telefonáló gépkocsivezetők a legfrissebb statisztikák szerint 15,3 száza-

lékkal több gyalogost gázoltak el 1998-ban, mint az előző évben, összesen pedig 2648-at. Az ezebből származó halálos és sérüléssel járó balesetek 0,3 százalékát teszik ki az összes közlekedési balesetnek.

Betiltott internetes távhívás

(CEEBIZiNiErNeTto) A Cseh Távközlési Hivatal (CTH) megtiltotta a RadioMobil mobiltelefon-társaságnak, hogy internetes távolsági hívást nyújtson előfizetőinek. A tavaly júliusban indult Internet Call szolgáltatás lehetővé tette, hogy mobil telefonon a monopolyezetben lévő SPT Telecom árának töredékéért telefonáljanak külföldre a felhasználók. A javarészt állami tulajdonú SPT Telecomnak szerződése szerint 2000 végéig van kizárólagos joga távhívással foglalkozni. A CTH azonban nem ezzel indokolta döntését, hanem hogy a RadioMobilnak nem volt engedélye nyilvános mobilhálózatból adatgyűjtésre és annak internetes továbbítására. A vi-

lág első GSM-internetes telefon kombinációját a RadioMobil egy helyi internetszolgáltató kereszttul bonyolította, használatához az előfizetőknek mobil telefonjukon kívül egyéb kiegészítőre nem volt szükségük. A RadioMobil egy, a Deutsche Telekom vezette német-olasz konzorcium tulajdonosa, technológiájuk e-mail küldésre, szöveges böngészésre és banki műveletek végrehajtására is alkalmazható speciális mobil telefonjaikat

Behálózott osztálytermek

(Dupa) Az amerikai oktatási minisztérium felmérése szerint 1998 őszén (főként a kormányzati támogatásnak köszönhetően) az ország osztálytermeinek, iskolai laborjainak és könyvtárainak 51 százaléka volt rákötve az internetre – ez az arány 1997-ben 27 százalék, 1994-ben 3 százalék volt. A kisebb, szegényebb iskoláknak már éppúgy lehet internet-hozzáféréstük, mint a nagyobbaknak.

Ugoesa non coronat

A tavaly elkészült Iridium műholdas globális mobiltelefon-hálózat a posztmodern világ egyik csodája: a hatvanhat alacsony orbitális pályán keringő távközlési műhold az egész földgolyón egyenletes lefedettséget biztosít, így mostantól olyan helyekről is kommunikálhatunk a világgal, ahol az emberiségnek az a fele él, amelyek még soha nem látott telefont. Az Amazonas esőerdeinek mélyéről, a Sahara oázi-saiból, az Antarktisz jégcsívatagából és így tovább... kivéve például a távoli és egzotikus Magyarországot, ahol az Iridium készülék kijelzőjén csak a „tiltott terület” felirat pislákol. Mifelénk talán a műhold se jár, gondolhatnánk, de nem erről van szó: illetékeseknek fenntartásai vannak a rendszerrel kapcsolatban, kifogásaik számszámok, így az Iridium egyelőre sem típus, sem frekvenciaengedélyt nem kapott.

Egy újdonsült NATO tagállamban mókás azt hallani, hogy az Iridium készülékek és műholdak kommunikációját biztosító 1600 MHz-es „L” frekvenciasávon a honvédség taktikai rádióreléi működnek – a szepelmékű Varsói Szerződés szabványai szerint. Ez persze nem NATO-kompatibilis technológia, de túl sokba kerülne kibonyosítani, úgyhogy egyelőre marad. Ha bizonyosodna, hogy az Iridium nem zavarja a relét – nem tudom mire való így ilyen relé – de isten ments hogy hazánkban készülletlenül érje a jogoszláv békaemberek támadása – még jogilag is rendezni kell a helyzetet, minimum

kormányrendelettel. Aztán. Valószínűsíthető, hogy az Iridium sértené a Matáv Rt. a nemzetközi hívásokra vonatkozó, 2002-ig érvényes koncessziós jogát. Az Iridium a globalizáció, a telekom-liberalizáció, a világlágú és a szabad, globális piac szimbóluma – ezek a fogalmak minálunk gyanúsak.

Volna valódi ellenérvi is a rendszerrel kapcsolatban: a világutazó topmenedzserek felső egy százalékának szánt, méregdrága Iridium üzemeltetői hamarosan percekész adatokkal rendelkeznek majd a globális politikai-gazdasági elit tartózkodási helyéről és utazásairól – a műholdak öt kilométeres pontossággal meg tudják határozni a készülékek helyzetét. Előfordulhat például, hogy a Népszabadság főszerkesztője 2003-ban Iridiumon rendel cikket egy Tűzföldön állomások külsőtől, mire szembejön vele egy robotvezéreltű cirkálóárak és robbanékony hangulatban helyreigazítást követel. Az is biztos, hogy az egyre szaporodó távközlési műholdak használhatatlanná teszik a mélyűr titkait fürkésző rádiótesztközpont, emiatt pedig lecsúszhatunk egy földönkívüli civilizáció felfedezéséről, és be kell érnünk az új Origo-reklámban lövöldöző gagyi műanyag alienekkel. Ez azonban olyan ár, amit meg kell fizetni ha lépést akarunk tartani a fejlett világgal, ha a 21. század küszöbén nem akarunk skanzenné válni posztzsocho honvédségi relékkel, fehér foltként a műholdas távközlés világtérképén.

Bodoky Tamás

(Ingyen)zene füleinknek

– A lemezgyártóknak annyi az esélyük, mint amennyi az autópárnák lesz, ha feltalálják a telepörtációt – kommentálta informaticushallgató ismerősöm a RIO „sétáló MP3-lejátszójának” megjelenésével kapcsolatos első híreket. Hogy a jóslat beválik-e, azt ma még nem tudni (bár a kiadók által beindított anti-RIO kampány intenzitása azért sejtet valamit), az viszont bizonyos, hogy az interneten CD-minőségű és jogdíjmentes zenére lesők legfeljebb karműtánsyira vannak céljuk elérésétől.

Az internet zenei médiummá válása a kezdetektől két pályán halad: vannak a jogilag tiszta hangfelvételeket a hálózaton mint kereskedelmi csatornák keresztül terjesztő szolgáltatócégek (mint például a Liquid Audio), és vannak a többiek, akik egyfajta kalózkodóként, a szerzői jogtörés terepén használják a netet, komoly fejfájást okozva a jogtulajdonosoknak. Illetve közülük is leginkább a kiadóknak, a szerzőket-előadókat ugyanis nem feltétlenül zavarja a nem mindig fizető internetes hallgatótábor bővülése. Egy-egy ország ügyeltes Presserje vagy Zoránja nem kizárólag az eladott lemezekért járó jogdíjából tengeti életét. Sokkal többet lehet profittálni abból az ismertségből, amelyhez adott esetben a hálózaton való – akár „nonprofit” – megjelenés is hozzájárulhat. Ha a művész „kint van a spiccen”, javulnak az esélyei, hogy tőle rendelnek musicalt, ő bazevelhat – vagy prezentálhat operát – a helyi hatalmasság születésnapján, az ő neve ugrik be a Kosuth/Lenin/Dzsingisz Kán-díj odaítélésé alkalmával.

A digitális információvá alakított zene meglehetősen természetesség, ezzel a problémával a legális és illegális szolgáltatók a k egyaránt meg kell küzdeniük. A folyamatos zeneszó

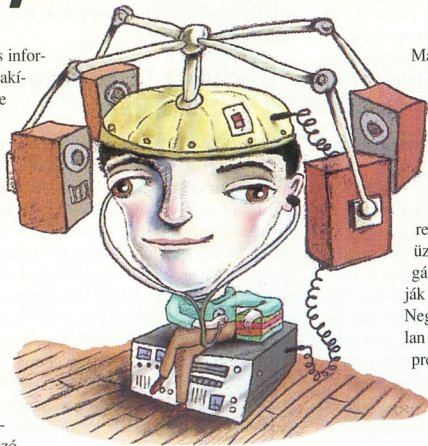
másodpercenként minimum 4 megabájt átvitelét feltételezi, ami – az „adó” oldal hathatós segítségével nélkül – alaposan próbára teheti a „vevő” infrastruktúráját. A megoldás kulcsát a különféle tömörítélfájások biztosítják. A Liquid Audio például elsősorban a kazettakorszakból ismert Dolby Digital technikát használja, az internetes zenekereskedelemben frissen beléköltött Deutsche Telekom pedig az MPEG és egy jelszavas hozzáférési rendszer kombinációjával operál.

A zeneszűrőlést kínáló szabadúsók inkább az MP3-ra esküsznek. A technológiai verseny kimenetelét jelezheti, hogy a Liquid Audio a közelmúltban bejelentette: ezentúl MP3 formátumú zenét is kínál – természetesen nem ingyen. A forradalmi helyzetet indukáló MP3 voltaképpen egy átfogó multimédia-szabvány, az MPEG Audio Layer 3 egyik részegysége. A tömörítés módszere egyszerű: a teljes hangmin-től ki kell radírozni azokat a

frekvenciadarabokat, amelyeket a fül nem – vagy csak alig – hall, a maradékot pedig össze kell préselni. A tömörítési arány tizenkettő az egyhez, ami gyakorlatban azt jelenti, hogy az MP3 segítségével majdnem CD-tisztsá-gú állományokat lehet letölteni belátható – percekben mérhető – idő alatt.

Míg a legális szolgáltatók az általuk tömörített állományokat egy füst alatt kódolják is (és a kód megfejtését – általában valamilyen szoftver formájában – pénzért adják), az MP3 formátumú zeneket készítő vagy lejátszó ingyenes segédprogramoknak se szeri, se száma az interneten. Az ingyeneszenére vadászókat MP3 homepage-ek garmadája szolgálja ki (közülük talán a legismertebb az MP3 Top Search – www.banner-shop.ch/mp3).

Hogy kik teszik fel az MP3-asra fazonírozott zeneket a szer-ve-rek? Főként a rajongók/ra-jongói klubok, akiknek öröm, ha más is azt hallgatja, amit ők.

Másképp a hálózat szabadságharcosai, akik egy-egy kapós új dal felcsempészésével próbálnak borsot törni a jogvédők (szerintük inkább jogbitortlók) orra alá. Harmadrészt megfontolt üzletemberek, akik reklámfelületként is üzemelő oldaluk látogatottságának gyors emelkedését várják az ingyeneszene-kínálatról. Negyedrész pedig aligha alaptalan az a gyanú, hogy egyes dalok preCD-változatainak kiszívá-rogtatásában maguk a zenekarok is közreműködnek, ingyenkérelmet remélve az ilyen esetek nyomán rendre kipattanó botránytól.

Amit a legális szolgáltatók (akit egyébként egyelőre szintén gyanakodva méregetnek a lemezipar matuzsálegemei, félve, hogy a hálózaton zajló üzlet valamiképp kicsúszkál az ellenőrzésük alól) pluszként fel tudnak kínálni, az némi többletinformáció – kép, videó, sztarpletyka – lehet. A cikk elején említett látnok ebben látja a kiadók túlélési esélyét is: a hagyományos jogdíjas adathordozókat fel kell tölteni olyan „üvegyöngyökkel”, amik azonban az iparág – amiként a video- és a mozibiznisz is – alighanem a nadrágszj összéb hűzására kényszerül néhány éven belül: a gépek és a technikák fejlődnek, az ingyenes élvezetek szellemét pedig egyhamar senki sem fogja visszagyömöszölni a palackba.

H. M.

(hargitaim@nepszabadsag.hu)

HERTA

Az ORCA számítógépek között Ön is biztosan megtalálja az igényeinek megfelelőit.

Mindent 2 év garanciával, kedvező hitelfeltételekkel.

Hívjon minket!

A legkisebbtől...

...a legnagyobbig

ORCA HL-C

Multimédia munkaállomás

Intel Celeron™ 300 Mhz

128 kb cache

32 MB SDRAM

3 GB HDD

Hercules Terminátor GLH

8 MB AGP grafikuskártya

Yamaha 3D PCI hangchip

36x CD-ROM

Philips aktív hangfal

Cherry billentyűzet

Logitech Pilot wheel egér

Windows 98 operációs rendszer

ORCA HL-K

Pentium® III

Multimédia munkaállomás

Intel Pentium® III 450 Mhz

128 MB SDRAM

8,4 GB HDD

Hercules Dynamite TNT

16 MB AGP grafikuskártya

Aureal 3D PCI hangkártya

6x DVD-ROM

Philips aktív hangfal

Cherry billentyűzet

Logitech Pilot wheel egér

Windows 98 operációs rendszer

2 év
garancia

**Teljesítmény és minőség, ahogy azt Ön
tőlünk **intel.** HERTA mindig is elvárja!**

Bp. VII., Dohány utca 37. Tel./fax 322-7846
(Számítástechnikai szaküzlet és szervíz)
Bp. XV., Szentmihályi út 131.
(Pólusház)
Bp. III., Vörösvári út 23. Tel./fax 419-4020
Tel./fax 368-8864

Bp. V., Bolgrád rkp. 12. Tel./fax 288-5052
Bp. X., Kerepesi út 73.
(Park Plaza üzletközp.)
Bp. XX., Kossuth L. u. 33.
(Erzsébet Áruház)

Tel./fax 262-3164
Tel./fax 285-6004

Bp. II., Gábor Áron u. 74-78.
(Rózsakert Bevásárlóközp.) Tel./fax 391-5840
Bp. IX., Könyves Kálmán krt. 12-14.
(Lurdy ház) Tel./fax 456-1131

A hazai mobilpiac állandó mozgásban van, tágul, fejlődik, egyre népszerűbbé válik, sőt, új szereplők is megjelentek. Túl vagyunk az egymillió előfizetőn is. A mobil használatá mindennappossá vált. A készülékek piacán – hasonlóan a gépkocsikhoz – többféle osztály és az osztályokon belül többféle típus létezik. Mostani mobil-összeállításunkban elsősorban a magasabb minőségű, exkluzívabb szolgáltatásokat nyújtó telefonokat mutatjuk be.

Elsőként egy világújdonság: a finnországi Nokia a napokban jelentette be a kétnormás (900/1800-as rendszeren is kommunikálni képes) 7110-es telefonját, melynek egyértelmű célja, hogy tulajdonosa a telefonálás mellett internetezésre és személyes kisokosnak is használhassa.

A franciaországi Cannes-ban megrendezett GSM Világkongresszuson bemutatott készülék nyolcvan százalékkal nagyobb kijelzővel rendelkezik, mint a 6110-es. A teljesen grafikus kijelző hat sor megjelenítését teszi lehetővé, sőt, le-

Exkluzivitás és

Felső kategóriás

hetőségünk van különböző típusú és méretű betűk használatára is. A 7110-es beépített szótára képes újabb szavak megtanulására felhasználójától. A készülék memóriája igen nagy; telefonkönyve 1000 (több címmel és számmal ellátott) nevet képes tárolni, az elmentett rövid (SMS) üzeneteink száma pedig nem tíz, nem száz, hanem ötszáz lehet. A naptárba maximumán 660 darab bejegyzést lehet bevinni, és ezeket később napi, heti és havi lebontásban nézhetjük vissza. További újdonság, hogy a CNN és a Nokia a készülék bemutatásával közel egy időben jelentette be közös szolgáltatásuk, a CNN Mobile hírcsatorna indulását, mely a 7110-esel vehető igénybe.

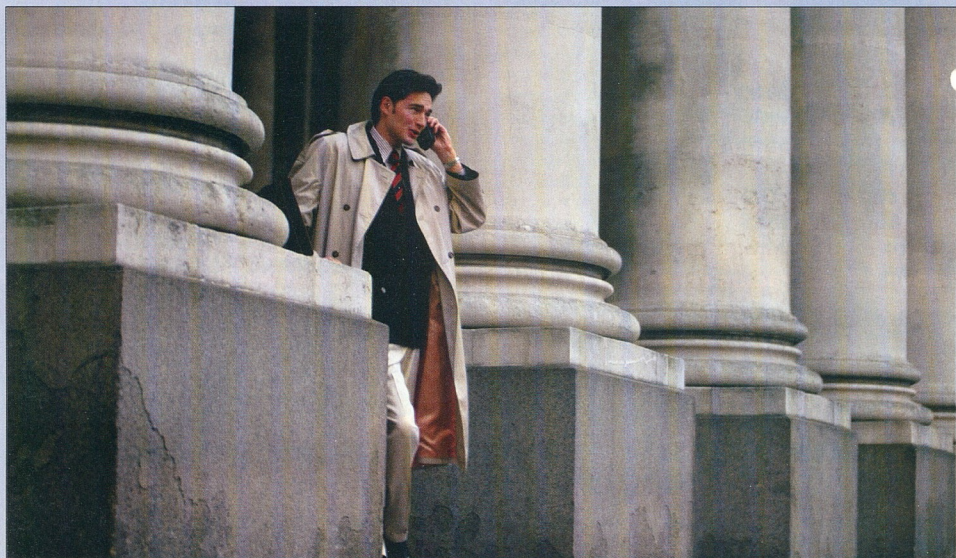
A telefon kisebb és könnyebb elődeihez képest. Súlyja normál akkumulátorral 141 gramm, ez 260 óra készenléti és 4,5 óras beszélgetési időt tesz lehetővé. Tartozékai pedig kompatibilisak az 5100-as és 6100-as sorozatú készülékekkel. Öröm az örömben, hogy a „mindentudó” csak az év második negyedétől kerül kereskedelmi forgalomba.

A svéd Ericsson sem télenkedett az elmúlt hónapokban. Egyszerre három készülékkel jelentkeztek, melyből a legiz-

galmasabbnak az I 888 World ígérkezik. A svédek szerint sokan vannak, akik külföldi utazásuk alatt kénytelenek nélkülözni a mobilkommunikáció előnyeit. Vagy azért, mert az adott országban más frekvenciájú hálózat működik, vagy azért, mert a töltéshez szükséges adapter nem az ottani szabványoknak megfelelő. Ezt a problémát igyekszik megszüntetni az I 888 World, ami lényegében egy világtelefon. A kettős sávú (900/1800MHz) készülék beépített infravörös modemmel rendelkezik, így gyakorlatilag bárhol és bármikor kapcsolatot teremthetünk bármilyen számítógéppel és személyi kommunikátorral (ismertebb nevén menedzserkalkulátorral.) Ezután pedig már csak néhány gombnyomás, és a világ bármely részéről elolvashatjuk elektronikus leveleinket, vagy csak egyszerűen barangolhatunk az interneten.

Lehetőség van öt résztvevős konferenciavás kezdeményezésére, függetlenül attól, hogy éppen hol tartózkodunk. Minden bizonnyal a legnépszerűbb szolgáltatás lesz a saját csengetési dallam komponálásának lehetősége.

Az újabb típusú Ericsson készülékek már hagyományosnak mondható

telekommunikáció

mobilkörkép

előlapot (flip) még tartósabbá tették, a pontmátrixos kijelző pedig az eddigiekhez képest magasabb minőségű grafikai megjelenítésre képes. A új-fajta beszédkódolásnak (EFR) köszönhetően a készülék hangminősége a vezetéktes telefonokéhoz hasonló.

Nem lehet gond a feltöltés sem, mivel a 888-as ötféle hálózati csatlakozóval lett ellátva, ezek illeszkednek a világon használt összes – különböző feszültségű – hálózathoz és konnektorhoz. A telefon egyébként enyhén „túlsúlyos”, tömege a gyárilag szállított akkumulátorral együtt 201 grammot tesz ki.

A sokszínű mobilpiac hatalmát és jelentőségét olyan multik is kezdik felfedezni, akik eddig nem tartoztak a meghatározó szereplők közé. A dél-koreai Samsung a múlt év végén megjelent első készülékével, az SGH-600-zal semmit sem bízott a véletlenre. A miniatűr (108x44x21mm) telefonba minden olyat beleszűrt, ami a gyár véleménye szerint a mai mobilos társadalomnak szükséges, ugyanakkor azt sem szereték volna, ha használhatatlan szolgáltatások tömegével kell a felhasználónak szembenéznie. A „tűm volt a fő szempont.

A „kis koreai” a 6110-es Nokia és a 788/768-as Ericsson kategóriájába sorolható, de szolgáltatásai megelőzik a konkurens termékeket. Kijelzője teljesen grafikus, négy sor

megjelenítésre képes, a betűk pedig variálhatóak. A vibrációs hívásjelzés nem az akkumulátor függvénye, ez az alapszolgáltatás a telefonba került beépítésre. Lehetőség van több mint 20 szám hangtárcsázására is, továbbá frész-köz hiányában a készülék 140 (!) másodperces hangmemóriáját is használhatjuk egy cím, telefonszám vagy tárgyalási időpont megjegyzésére. Menürendszer az egyik legálthatóbb, amivel valaha találkozunk.

A mindössze 97 gramm súlyú SGH-600-as kezelőgombjai teljes egészében a saját fejlesztésű mikrokapcsolós előlap mögé kerültek. Hívást az előlap kinyitása nélkül, a telefon oldalán elhelyezett gombokkal is fogadhatunk. A teljesítményre

sem lehet panasz. Közepes akkumulátorral maximálisan 65 óra készenléti idő mellett 3,5 órát beszélhetünk. Soros kábelen keresztül pedig számítógépünkhöz is csatlakozhatunk.

A Japán székhelyű Panasonic már nemcsak az alacsony kategóriájú mobil telefonok piacán követel magának helyett. Új termékük, a kétnormás EB-GD70-es igazi „nagy-menő”. Az igencsak dízajnos külső fejtett belsővel és praktikus szolgáltatásokkal párosul. Forradalmi újdonság, hogy a készülék minden kiegészítő tartozék nélkül kihangosított telefonként is használható. A meggyőző méretű kijelző

még a tájékoztatlanok is képesek eligazodni. Lehetőség van a PCMCIA kártya nélküli fax- és adatátvitelre, SMS valamint e-mail küldésére. Szintén a készülék alapszolgáltatása a vibrációs hívásjelzés, továbbá az ötven másodperces hangmemória. A 134 grammos súllyal átlagosan százórás készenléti és négyórás beszélgetési idő párosul.

Az S10-es sikerén felbuzdulva a Siemens is piacra dobta új készülékét. A múlt évben megjelenő SL 10-es formája az eddiegiktől eltérő és egyedi. Külső megjelenése olyan meggyőző, hogy tavaly megkapta a „Product Design Award” díjat, mely a formatervezők Oscar-díjának felel meg. A nagyméretű hatoros kijelző teljesen színes, a készülék mérete a Siemens saját PROSLIDE technológiájának köszönhetően igény szerint bármikor megkétszerezhető. A készülék alsó és felső része 90 szálalékkal elcsúsztatható, ezután férhetünk hozzá a számbillentyűkhöz és a fontosabb kezelőgombokhoz. Megkönnyítendő a telefonálást, a legfontosabb kezelőszervek a telefon felső részére kerültek. Az infravörös adatátvitel. 15-féle csengetési hanggal, ébresztő funkcióval, idő- és dátumkijelzéssel egészül ki. A 138 grammos SL 10-es készenléti ideje 46 óra, beszélgetési ideje pedig 3 óra.

Klátyik István
(ice@comptech.hu)

Ejtsünk néhány szót a világ állítólag legkisebb telefonjáról. A Motorola kis kártyás StarTac 130-asáról. Ami elsőre feltűnik, az természetesen a mérete: fél tenyérben, vagy akár a szivarzsebben – hölgyek esetében a táská legkisebb rekeszében – is elfér ez a remegő készülék, amely vibrálással jelzi, ha hívnak. A készenléti idő 48 óra, ami azért nem kis teljesítmény egy gyufásdoboz méretű akkumulátornál. A töltési idő a gyorsítóval körülbelül két óra. A telefon súlya alig 95 gramm. Speciális lehetőség, hogy miközben töltjük telefonunkat, az akkumulátort beszélgetés közben kicserélhetjük egy újra, vagy anélkül is cseveghetünk rajta. Ha nem akarjuk, hogy egy tárgyaláson vagy más egyéb helyen megszóljalon telefonunk, akkor átállíthatjuk vibráló üzemmódra, mely a rövid üzeneteket és a hívásokat is egyaránt ily módon jelzi nekünk. Menüjét tekintve ugyanazt nyújtja, mint a d160-as, csak még beleértak egy-két pluszt, mint például az ikonos gyorsmenüt, melyben meg tudjuk nézni telefonunk töltöttségét. A kijelző szép, grafikus, a betűkészlet is kielégítő, és még az időt is mutatja. A telefon névmemóriája 100 férőhelyes, ez kiegészül még azzal, amit a SIM kártyánkon tudunk tárolni. Hiányosságja, hogy amikor rövid üzenetet küldünk, akkor nem választhatjuk ki a listából azt a nevet, amelyre küldeni akarjuk, hanem mindig a számot kell beírni.

L. G.

Egy ilyen fárasztó nap után megengedhetek magamnak egy könnyű kis pihenőt.

PUBLICIS

A HP Omnibook 900 egyszerre jelenti a kompromisszumok nélküli minőséget és mindazokat a korlátlan lehetőségeket, amelyeket eddig csak egy asztali számítógéptől várhatott el. Ez a hordozható számítógépek kategóriájában valóban a legkisebbek és a legkönnyebbek közé tartozik, hiszen vastagsága 3,2 cm, súlya pedig mindössze 1,8 kg. A sebességről az Intel® Mobile Pentium® II 366 vagy 300 MHz processzor, a kényelemről pedig az opcionális 2x D

gondoskodik.

(A MEGTARTOTT IGÉNYT)

HP Omnibook 900:

Intel® Mobile Pentium® II processzor 366MHz, 32 MB RAM
6.4 GB EIDE HDD, 12,1" SVGA TFT, Windows 95/98

**HEWLETT
PACKARD**

További információért hívja a
HP HOTLINE-t: 343-0310
HP Magyarország Website:
<http://www.hp.hu>

RÖVIDEN

Internetes fordítástámogató

E szolgáltatással jelent meg a MorphoLogic <http://www.morphologic.hu>, a nyelvészeti szoftverek hazai specializátója. A MoBiVoc a kiszótárazásban, az idegen nyelvű szöveg fordításának az előkészítésében segít. A fordítandó dokumentum elektronikus levélként elküldhető a MoBiDic web-szerverére; a komputer elvégzi a szótárazás időrabló műveletét, majd visszaküldi az anyagot a feladónak. Egérművelettel a Word szövegszerkesztőben megnyitott dokumentum szavai fölött megjelennek az idegen nyelvű szavak magyar, vagy a magyar nyelvű szavaknak a kívánt idegen nyelvű megfelelői. – Ha már nyelv, akkor Profi-Média <http://www.profi-media.com> is. Alig esztendő alatt készítette el a bajai közönség az angol humorra és a napjainkban divatos krimikre alapozott, háromrészes nyelvtanító lézerlemez-sorozatát.

Vészhelyzet

Nem kell megijedni, nincs (még) baj! A gyöngyösi Travelbox-Hungaria szándéka: jó szoftvert jó áron. Ennek megfelelően a Vészhelyzet, az Emergency magyar, számítógépes változata kisiskolások PC-jére is telepíthető. A legfőbb erénye, hogy a játékos felelősségvállalásra, határozottságra tanítja, miközben a „parancsnoksága” alatt álló erőket – rendőrséget, tűzoltóságot, mentőket – irányítja a CD-ROM-ra sürített harminc bevetésben.

Dummies-könyvek: magyarul is

A Dummies-könyvekből eddig 45 millió példányt adtak el. A napokban nálunk is megjelent közülük kettő a (számítástechnikára és multimédiára is szakosodott) Kosuth Kiadónál. Kezdeknek, mindaddig kívülről állóknak szólnak a Dummies-kötetek, amelyek könnyedén, érthetően, megbőcsáthatóan szájbarágós stílusban, szellemes példák segítségével ajándékozzák meg az olvasót olyan ismeretekkel, amelyeket szak- meg tankönyvekben is megtalálnának, csak nem biztos, hogy meg is értenék. Az internetről szóló kötet – bár, mint mondani szokták – a kályhától indítja az olvasót, ám rövid idő alatt a parkett ördögévé, azaz „internautává”, a hálózatok hálózatán könnyedén eligazodóvá változtatja.

K. L.

(kulesar.laszlo@ligetpress.datanet.hu)

Hálózati ötletek

A főnök levelet diktált titkárjének: „Megszóltát, cím... Múltkorai megbeszélésünknek megfelelően... Mihamarabbi választ várva, elköszönés, dátum”. A titkárőm leisztazza a levelet, borítékolja, címet ír rá, bélyegret ragaszt, és feladja a postán. A címzett titkárője megkapja a levelet, látja, hogy a tartalom a főnökének szól, ezért a boríték felbontása után az olvasatlan levelet átadja. Az üzenet célhoz ért.

Mi történt itt? A kommunikáció a két főnök között zajlott, a levél belseje a rájuk jellemző címzési, udvariassági és eljárási információkkal volt ellátva, míg a titkárőm ugyanilyeneket a maguk szintjén fogalmaztak, használtak.

A protokollok között munkamegosztás van. Az IP legfontosabb rendeltetése az, hogy az üzenetek bizonyos szempontok szerinti optimális úton jussanak célhoz. Az ilyen célú protokollokat hármas szintű (Layer 3) protokolloknak hívják. A világháló elterjedésének köszönhetően a sok hármas szintű protokoll közül mára az IP emelkedett ki.

A hálózatok fizikailag hálózati csomópontokból, médiumokból és hálózati eszközökből épülnek fel. A hálózati csomópontok azok a berendezések (számítógépek), amelyek az üzenetek forrásai, illetve címzettjei. A legelterjedtebb médium a bennünket körülvevő tér, ez hordozza az összes rádióhullámon alapuló hálózatot. Az üvegcsalás és rézvezetős kábelek behálózják a világot éppúgy, mint a modern irodai környezetet a strukturált kábelezés.

A hálózati eszközök feladata az egyes hálózatrészek összeköttetése, jelek továbbítása, erősítése, átalakítása. A hálózati átírókészséget, más szóval átviteli képességet alapvetően a hálózati eszközök határozzák meg. A lokális hálózatokban elterjedten használnak kapcsolóberendezéseket. Ezek révén a lokális hálózatok teljesítménye jelentősen megnő, hiszen szigorúan véve a kapcsolók különböző bemenetei (portjai) különböző lokális hálózatokat jelentenek.

Az informatikai hálózatok kiemelt szereplői az útvonalválasztók. Az útvonalválasztók feladata a hármas szintű protokollok számára az optimális útvonalak kiválasztása. Ez számításgépes feladat, elvégzéséhez a hálózat egészére vonatkozó ismeretekre van szükség. Az útvonalválasztó protokollok ezen ismeretek gyűjtését, továbbítását, játékszabályait határozzák meg. A hármas szintű kapcsolók a redundáns műveletek kiszűrésével felgyorsítják az útvonalválasztást.

Talán ennyiből is látszik, hogy a hálózatos szakmát rendkívül izgalmas műszaki ötletek jellemzik, eszközök és módszerek tömege áll rendelkezésére, hogy a környezeti lehetőségek függvényében az igényeket a lehető legjobban kiszolgáló és leggazdaságosabb megoldásokat lehessen megtalálni. Mindez komoly szakmai felkészültséget igényel, ezért bízzák a hálózatok megvalósítását hálózatintegrátorokra.

Juhász György
(juhasz@lnx.hu)

A belső címzés lehetett például: „Kedves Jani”, míg a borítékon valószínűbb, hogy „Kovács János úr” szerepelt.

A számítógépes kommunikáció során is természetes, hogy a különböző protokollok (címzési, udvariassági és eljárási információk, illetve játékszabályok együttese) egymásba kapcsolódnak, akárcsak a levél a borítékban. A számos, akár egyidejűleg használt protokoll alapvető tulajdonságaiban különbözik egymástól. A telefonálás feltétele a kapcsolat kiépítése, a lokális hálózatok tipikus alsó szintű protokollja, az Ethernet viszont kapcsolat nélküli protokoll. Az Internet Protokoll (IP) szintén kapcsolat nélküli, míg az erre gyakran ráépülő TCP kifejezetten kapcsolatorientált. A telefonálás vonalkapcsolt, az IP csomagkapcsolt.

JÁTÉKHÍREK

LUCASARTS-TERVEK. Az X-Wing Alliance-t, amiben végre a kezünk közé kaparinthatjuk Han Solo hajóját, a Millennium Falcont, még márciusban a boltokba várhatjuk. A cég rég nem látott kalandjáték-hőse dr. Jones – aki az Indiana Jones and the Infernal Machine-ben Lara Croft módra kilép a sík megjelenítésből – újabb halasztást követően csak augusztusban tűnik fel a monitorokra. A Force Commander (valós idejű stratégia), aminek megjelenését sokáig összekötötték a Star Wars-Episode 1 premierjével, csak év végén várható.

SETTLERS III. KIEGÉSZÍTŐ. A Blue Byte Software tervei szerint április végén – ez nem áprilisi tréfa – kiegészítő lemezt szeretne megjeleníteni a nagy sikerű Settlers III-hoz. Mint mindig, itt is új hadjáratokat és térképeket ígérnek a fejlesztők. Szám szerint három hadjárat, és tíz-tíz egy- és többjátékos pálya vár mind a magányos, mind a hálózaton játszani vágyó stratégákra.

LANDS OF LORE III. A Westwood bejelentette: kész a játék gold CD-je. A fejlesztők megmaradtak az első személynél megjelenítésnél a Quake, és a játék meg van tűzdelve azoknak megfelelő, látványos grafikai effekttel. 3D kártya ajánlott. Másik a Westwood-hoz kapcsolódó hír, hogy a Command & Conquer: Tiberian Sun című játékuk a sokadik halasztás után júliusban végre tényleg a boltokba kerül.

IMPERIALISM II. Az SSI körökre osztott stratégiai programja szintén elérte a gold állapotot, vagyis napokon belül a boltokba kerülhet. A játékban diplomáciai úton vagy a nyers erő alkalmazásával kell hatalomra jutni, aminek eldöntése csak a játékoson múlik.

Magic and Mayhem

Ogrék, elfek, zombik, csontvázak, vámpírok, trollok, egyszarvúak – valahányien jöhetnek egy hagyományos szerepjátékból is, de ha azt hisszük, hogy az M&M játékmotívumában kicsit is hasonlít egy RPG-re, nagyot tévedünk.

Amikor először láttam a képernyőn, megőrültem: végre kezembe kaparinthatok egy játékot, amivel rövidebbé tehetem a várakozás idejét, amíg megjelenik a Diablo második része. A mai napig ugyanis ez az egyetlen játék, amit néhány órai kikapcsolódás gyanánt bármikor szívesen előveszek. A képek alapján – ugyanaz a 3D izometrikus nézet, egy általunk irányított karakter, körülötte szörnyekkel – joggal hittem, most valami hasonló élményben lehet részem. Azonban ez a játék inkább a stratégiának szerez kellemes perceket. A játékban egy varázslótanoncot irányítunk, aki kezdetben nincs nagyon eleresztve sem tudásban, sem a tulajdonságait tekintve, kevés varázslatot ismer, és igen könnyen elhalálozik. Ellenfelei kivétel nélkül mind tapasztaltabbak, és természetesen minden pálya elején egy kisebb hadsereggel rendelkeznek. Ez a játék egyik hátulütője: a szokásos „hogy bírunk el a túlélővel” kezdetű problémával kell megbirkózni az összes pálya elején. Némely helyszíneken az első néhány perc iszonyú nehéz, ha azon túl vagyunk, több problémánk már nem nagyon lehet. Tulajdon-

képpen a játék alapelve nagyon egyszerű. A mágusunk támadó és védő varázslatokkal, vala-

számunkra, mert azokból folyamatosan utántöltődik a mana-készletünk. Ebből kifolyólag a játék nagy részben abból áll, hogy egy menet elején meg kell próbálni minél hamarabb elzavarni a portálok közeléből ellenfeleinket, ezáltal elvágva őket a manautánpótlástól. Az, hogy milyen varázslatokat használhatunk egy pályán, bizonyos keretek között ránk van bízva. Ezek kiválasztása minden pálya megkezdése előtt lehetséges. Emiatt ilyenkor érdemes menteni, mert ha nem a megfelelő varázslatokkal esünk neki máguskollégáinknak, akkor csak egy hatalmas mágiahoz folyamodhatunk, amit úgy

mint különféle lények megidézésével próbálja legyűrni az elleneséges varázslókat. Ehhez neki alanyagokra van szüksége, ami, mint általában hasonló esetekben, a mana. Ehhez két módon juthat, vagy a brokrok közt heverő manapamacsokat (tényleg úgy néznek ki) gyűjti be – ezek csak egyszer használhatók –, vagy a Praveus portáljainak nevezett manaforrásokkal állítja egy teremtményét, illetve saját maga terpeszkedik azon. A portálok a fontosabbak

hívnak, hogy LOAD GAME, vagyis tölthetjük vissza az előző játékállást. Szóval, elővesszük kis kofferünket, amit itt Portmanteau-nak hívnak, és mágikus tárgyalimat elkezdjük pakolgatni talizmánjaink között. Háromféle talizmánnal rendelkezünk, ezek a kőosz, selemes és törvény tulajdonságokkal bírnak. A mágikus tárgyak a fagyallevétől kezdve a bab alakú köig terjedhetnek, és küldetésünk folyamán, vagy ellenfeleinktől juthatunk hoz-

zájuk. Attól függően, hogy melyik tárgyat melyik típusú talizmánba helyezzük, különböző lényeket illetve varázslatokat kapunk. A játék folyamán több mint két tucat lényt idézhetünk meg. A varázslatok még többfélék lehetnek, a szokásos tűzlabda, villámlás mellett láthatatlanná válás, halottak feltámasztása színesíti a palettát. Érdekes a kísérletezgetéssel tölteni az időt, mert a varázslatok megfelelő kombinációja eldöntheti a legkilátásalanabb harcot is. Például egy kővé változtatott varázslót megszőrní villámokkal nem szép dolog, de felettebb hasznos. Valójában ez adja meg az ízet a játéknak, a kombinációk kimeríthetetlen sora, valamint a zene. Öszintén szólva ilyen hangulatos aláfestő muzsikával nemigen találkozunk eddig: a mostanában divatos new age zene megszépelve egy picit kelta hangulattal. Függetlenül a játéktól is meghallgattam még jó néhány szor. Küldetéseink teljesítését a program pontokkal honorálja, ezért érdemes minden mellékfeladatot megoldanunk, hogy minél többhöz jussunk. A pontjainkért cserébe fejleszthetjük három tulajdonságunkat (manának mennyisége, a varázslónk által irányított lények száma, és életpontjaink száma), illetve újabb talizmánokat vásárolhatunk. Kalandjaink során összehathatunk máshonnan is ismert figurákkal, például Merlinnel, Galahaddal, Lancelottal, Mordreddel, Agrippával, de a programozók nem nagyon foglalkoztak a történelmi hűséggel, igaz, a fantázia birodalmában

játészódó programnál ez nem feltétlenül hátrány. A dolog teljesen máshogy nézne ki egy történelmi lexikon CD-ROM változatánál. Egyes szereplők feladatokkal bíznak meg minket, és sikeres teljesítés esetén mágikus tárgyakkal honorálnak, egyes szereplők pedig mellénk szegődnek, ezzel jutalmaznak bennünket – már amennyiben jutalom, hogy ezután már vigyázhatunk rájuk is, nem csak béna varázslónkra. A „béna” persze nem csak a belső, hanem a külső adottságaira is vonatkozik, mert szerintem elég furcsa mozgása van, de inkább amolyan mókás módon. Ez az egész játéka igaz, vagyis a szörnyek nem ijesztőek, inkább mulatságosak, látszik rajtuk, hogy rajzolójuknak van némi humorérzele. Aki viszont a mesterséges intelligenciájukért felelős, az a programozó feketetett volna egy kicsit több energiát a munkájába, mert szerintem ez a másik gyenge pontja a játéknak. Többször megtörtént velem az, hogy a varázslómat a csata hevében elindítottam valahova, és az útjában álldogáltak néhányan. Míg ő nekiállt tépelődni, hogy merre is kerülje ki azokat, ezalatt az ellenfél elegendő időhöz jutott, hogy nemes egyszerűséggel lemészárolja. Ezt az apróságot leszámítva szórakoztató játékkal lehet dolga annak, aki legalább egy 166-os Pentiummal és 16 megá RAM-mal rendelkezik, valamint egy 1 megás videokártyával.

Dusa Gábor
(gabord@freemail.c3.hu)

Processzorok versenye

Ebben és a következő részben a számítógép központi egységéről, a CPU-ról (Central Process Unit – központi munkaegység) lesz szó. Tulajdonképpen ez a legfontosabb alapegység, ez vezérli az összes többi munkáját, és ez határozza meg leginkább a gép teljesítményét. Ha valaki megkérdezi, hogy milyen a gépiünk, legtöbbször a processzor típusát mondjuk (486-os, Pentium, stb.), mint fő jellemzőt.

Jelenleg három gyártótól kaphatók termékek a piacon. Ezek az AMD, a Cyrix/IBM és a piacvezető Intel. Mivel a PC-k piacán az Intel processzorai számíttanak a szabványoknak, ezért az AMD és a Cyrix is olyan procikat gyárt, amelyek megfelelnek ennek a szabványnak, vagyis Intel-kompatibilisak. Nézzük először a két kisebb gyártó termékeit.

Mind az AMD, mind a Cyrix az ár-teljesítmény viszony segítségével próbálja magához csábítani a vevőket. Amíg a Cyrix főleg az árra koncentrált, addig az AMD – különösen az utóbbi időben – már a teljesítmény terén is komoly versenytársa az Intelnek. A Cyrix processzorai – nevéik a bájosan csengő 6x86MX – Socket 7-es alaplapokba illeszkenek. A név után álló szám (például: PR266) nem a működési frekvenciája utal, hanem arra, hogy tervezőik szerint az Intel hány megahertzes Pentium lapkával szemben állják meg a helyüket. Ha nem akarunk a számítógéppel játszani, komolyabb grafikus, vagy számológép-szerű alkalmazásokat futtatni, hanem csak irodai alkalmazásokat használunk, jól járhatunk velük.

A másik gyár, az AMD az utóbbi időben teljesen nyíltan harcol az Intel ellen, és igyekszik a teljesítmény terén is elhódítani a pálmát a „nagy testvértől”. E céből a jelenleg leginkább kapható K6-2 3D processzorát és annak utódait, a napokban megjelenő K6-3-at és a még csak ígért K7-et küldi csatába. Mind a K6-2, mind a K6-3 Super7-es alaplapba való, bár egyes fajtáik használhatók a Socket 7-ben is, és 266 MHz-től 400 MHz-ig kaphatók. A K7-es már valószínűleg szakít ezzel a szabvánnyal, és egy – az Intel Slot-1-ére hasonlító, de azzal nem kompatibilis – Slot A-nak nevezett foglalatba illeszkezik.

Az AMD K6-2 3D és K6-3 lapkái egy különlegességet is rejtenek magukban, ez pedig a 3DNow! technológia. Ez olyan, csak ezekben a processzorokban található különleges utasításcsoportot jelent, amelyek gyorsítják azokat a matematikai műveleteket, amelyek a 3D-s képfeldolgozáshoz szükségesek. Ehhez persze úgy kell megírni a programokat, hogy ezen utasításokat használják is. Egyelőre legnagyobb részét játéköprogramok azok, amelyek ezeket kihasználják, és ebben az esetben már megközelítik az azonos frekvencián futó Intel Pentium II processzor teljesítményét, míg áruk alacsonyabb azoknál. Ennek ellenére nem ajánlottak nagyigényű grafikus alkalmazásokhoz (legjobb példa a 3D Studio, Photoshop, CAD programok), mert ezekben még nem eléggé gyorsak.

Rosta Gábor
(rg018@hsk.bme.hu)

Egy-két érdekes adat a cikkben szereplő procikról: a Cyrix 6x86MX 1997-ben jelent meg, és 6 millió tranzisztort tartalmaz 194 négyzetmilliméternyi területen. Az AMD K6-2 3D-t 1998-ban mutatták be, és ez 9,3 millió tranzisztort tartalmaz bezsűfolva 135 négyzetmilliméterre. Csak összehasonlításként: az Intel 8088-as processzora, amely az első IBM PC-ben működött, még „csak” 29 000 tranzisztorból állt.

Konkurenszek összefogása

• A világon először Magyarországon sikerült üzemi körülmények között megvalósítani a Nokia és a Motorola gyártmányú Tetra rendszerek egymás közötti kommunikációját – jelentették be az Antenna Hungária Rt.-nél. A Tetra olyan vezetékek nélküli kommunikációs rendszer, amely elsősorban a készenléti szervezetek (rendőrség, tűzoltóság, határőrség, polgári védelem, mentők) között tesz lehetővé nagy biztonságú, zárt, a GSM-nél háromszor gyorsabb kapcsolatfelvételt, hang-, kép- és adatkövetítést. Kormányzati döntés esetén a fővárosban azonnal működtetni tudnak, az országos hálózatot két éven belül kiépíténi.

Indulók az 1800-ason

Öt-hat pályázóra lehet számítani DCS 1800 MHz-re szóló tenderen. Az MTIECO szerint a brit Orange, a brit-amerikai Airtouch, az osztrák-olasz Telecom Italia–Mobilkom Austria, a német-francia Mannesmann és a CG Sat (Vivendi), valamint a német RWE/Novacom indulására számítanak a szakértők. A potenciális pályázók közül jelenleg a magyarországi távközlésben aktívan részt vesz az RWE és a CG Sat.

HBO és internet?

A magyarországi HBO Rt. és a csehországi TV Max 50 százalékos tulajdonosa lett a Time Warner, miután az amszterdami székhelyű UPC (United Pan-Europe Communications) eladta a TV Max-et és az HBO Rt.-ben lévő eddigi 50 százalékos tulajdonát. A Time Warner összesen 18,25 millió dollárt juttat a cseh- és a magyarországi UPC médiaárdekléségekhez. Az UPC „másik” hazai érdekeltsége az UPC Magyarország Kft., amely a Kábelkom és Kábeltel kábeltévé-társaságból jött létre 1998-ban, s mintegy 450 ezer előfizetője van. A társaság Nagykanizsán kísérleti inter-

netszolgáltatást üzemeltet, kereskedelmi jelleggel pedig ez év végén szeretné bevezetni.

Új nyomtatók

A Xerox Channels és a HRP közös sajtótájékoztatón mutatta be új termékeit. A Xerox két új színes tintasugaras nyomtatóval – DocuPrint X16C és X18C – bővítette kis irodáknak és otthoni felhasználóknak kínált printerskáláját, és bemutatta hálózati tintasugaras printerét is, a DocuPrint C20-at, amelynek összes memóriája 24 MB. A sajtótájékoztató ismertették a DocuPrint P8e új személyi lézeryomtatót, a Document WorkCentre 165c és a FaxCentre 165 többfunkciós faxok (színes nyomtató, fax, másológép, szkennel és PC-s fax) előnyeit is.

Roaming Kínában

A Westel 900 GSM Rt. ügyfeleinek száma nemrég 600 ezerre emelkedett, s ezzel a vezeték nélküli szolgáltatók háromszereplős hazai versenyfutásában megerősítette öt éve elfoglalt vezető pozícióját – jelentette be a piacvezető mobiltvközlési cég képviselője Szalay Péter sajtó és PR igazgató. A Westel alapszolgáltatóit és 39 értéknövelt szolgáltatását az ország lakosságának 97 százaléka veheti igénybe, a cég előfizetői pedig külföldi tartózkodásuk alatt 50 kontinens 57 országában kérésük 100 mobil társzolgáltató hálózatára kapcsolódhatnak fel. Az utóbbi szolgáltatás, a roaming hamarosan tovább bővül: nemcsak Kínában is saját számukon lesznek elérhetőek a westelesek.

Online és papír Mancs

Múlt heti hírnkkel ellentétben Bodoky Tamás nem a papíron megjelenő Mancs főszerkesztője, hanem annak online mutációjáé, a VillanyMancs (www.mancs.hu). A heltilapot változtatlanul Bojtár B. Endre főszerkeszti. Az érintettek szíves elnézését kérik.

Összeállította:
Gecse Mariann
(mgecse@comptech.hu)

Kürtölő

Kétfutacnyi Kürtölő jelent meg eddig. E történetek esszéicéit csokorba gyűjtöttém:

1. Védő a portól esszéikeid. Ne tedd a padlóra a gépet. A monitort, billentyűzetet tartsd le, ha nem használod. A printer is.

2. Szakmailag felkészült, vizsgázott szakembereket alkalmazz.

3. A mágneses jeleket mágnessel lehet eltüntetni.

4. Legyen sok másolatod. Védekezz (több módszerrel is) a vírus ellen.

5. A RAID rendszer a szokásosnál nagyobb biztonságot nyújt, de ez sem százszázalékos. Jó, ha van mögötte back up.

6. A személyzetnek legyen lehetősége a különleges helyzetek gyakorlására, a megmérítésre. De ne az élesben működő rendszeren!

7. Titkosítsd az értékes adataidat.

8. Az ékezetes betűk használatához készíts házi szabványt. Csak szöveggörnyezetben használj ékezetet. A fájl- és könyvtárneveknél nagy veszélyt jelent.

9. Különleges gondossággal vigyázz a sérült adattárolóra. Ne szedd szét.

10. Optikai tárolók, CD-lemezek használhatóságának időtartama jó, ha fele a gyártók által ajánlottak.

11. A winchester élettartamát a ki-be kapcsolások általában csökkentik.

12. A mai winchestereknél a tisztatérben belüli javításnak nincs esélye szokványos szerszámokkal.

13. Az archivált adatokat is érdemes időnként (például évente) újból másolni.

14. Csak akkor próbálkozz adatok helyreállításával, ha az eredeti (hibás) állapot meg tudod őrizni. A legsúlyosabb, esetenként végzetes állapotokat nem a számítástechnikai eszközök hibái, hanem a javítási próbálkozások idézik elő.

16. Alsószintű (low level) formázással esetenként a winchester örökre tönszerehető.

Kürti Sándor
(sador.kurti@kurt.hu)

SYSTEM ADMINISTRATOR.IT.

Major multinational company requires a young dynamic individual capable of working with leading technology.

The opportunity involves software development for over 40 PCs and challenges in Internet thinking and usage. Experience in Windows 98 essential.

The candidate will need to be reliable, ambitious and available quite quickly as the company and workload is growing!

A good command of English is required. Competitive salary and significant benefits will be part of package for the successful candidate. Please send foto and full CV to PO Box 701/1019, Budapest 1399.

HP LaserJet hálózati nyomtatócsalád. Ön is megtalálja a méretét.

LaserJet 4000 sorozat A/4, 16 lap/perc

LaserJet 5000 sorozat A/4, 16 lap/perc

LaserJet 8000 sorozat A/3, 24 lap/perc

LaserJet 8100 sorozat A/3, 32 lap/perc

Mopier 240 A/3, 24 lap/perc

Mopier 320 A/3, 32 lap/perc
+ fénymásoló bővítés

Érzi, hogy hol szorít a cipő, de nem találja a megfelelő megoldást? Nem kell kétségbeesnie, mi véget vetünk a kényelmetlenségnek. Nálunk nem a méret számít, csak a minőség. A Hewlett-Packard LaserJet hálózati nyomtatókat éppen azért fejlesztettük ki, hogy az egyedi igényeket a lehető legjobban kiszolgálhassák. Lehet az Ön cége néhány fős családi vállalkozás vagy akár egy mamutvállalat, a nyomtatási problémák egy csapásra megoldódnak. Nincs több tülekedés, várakozás, elakadás, csak villámgyors,

tökéletes minőségű nyomtatás. A HP LaserJet nyomtatókkal a csúcstechnológia költözik az Ön irodájába: rövidebb várakozási idő, jobb minőség, kevesebb felhasználói beavatkozás, alacsony tulajdonlási költségek. Mindezeket olyan technológiák garantálják, mint a gyors raszterizálás, az új felbontás-finomítás (Ret), a Transmit Once és a Rip-at-once, valamint a kétoldalas nyomtatás. A HP LaserJet nyomtatócsaláddal a vállalat méreteihez illő kényelem és a kifogástalan minőség otthon lesz az Ön irodájában.

 **HEWLETT
PACKARD**
Expanding Possibilities

Hallotta? Üzleti fővonal olcsóbban!

Március 31-ig az üzleti fővonal
mindössze

nettó **39 900** forint

(bruttó 49 875 forint)!

Az akció ideje alatt az üzleti fővonal mellé
Zöld és Kék számot rendelhet belépési
díj nélkül!

Ingyenes információk Zöld szám:

06 80 23 23 23

Internet-cím: www.matav.hu

Egymás közt

MATÁV